



№ 7.

Pirmdeenā 16. (28.) Februar

Malša par gabdu 1 rubl.

1870.

**Ma h d i t a j s.**

Ceļšsemmes sīnas. No Rihgas: Latv. beedr. namma eeswehtišchana, — Rihgas-Dinaburgas dšelsu-zelšch, — daugawas tiltu isrentehs. No Wehterburgas: Keisera fludd. pabr Leelfirsta Nikolaj. Konstantinowitscha pilnibas gaddeem, — Rihnas wehstneeki Keisera preelšchā.

Ahrsemmes sīnas. No Wahzsemmes: pabr konzihles lahstu-grahm. No Parišes: pabr dumpineeem. No Franzijsas pabr dumpineeem un pabr to draudšbu ar pahwestu. No Englandes: pabr lauschu flobahm. No Turzijsas: pabr isdaudšinata nemeeru.

Bittas jaunās sīnas. No Rihgas: pabr Latv. kolonisteam Krczewu semmē. No Jelgawas: pabr nosobbitcem fleplaweem. No Krimmas: pabr wehtru. No Lembergas: pabr patwarras teesu.

Zaunatahs sīnas.

Widsemmes landags. Pabr Lehrpatas stipendijumu preelšch Latv. jaunekleem. Sinna un luhgšchana Latv. tuelmehmu floblai par labbu. Mihlestibas dahwanas. Labbibas un zittu prezju tirgus.

Veeliskumā. Zella sohma. Salbata mihlestiba. Deews gribb, lai wiffsem zilwekem tiltu palihdšehis. Aisluhgšchana. 4 un 3 irr 7. Stahstinsch. Barohmi. Jesluddinashchana.

**Ceļšsemmes sīnas.**

**No Rihgas.** Nahkoschā zettortdeenā tai 19tā Februar Rihgas Latweeschu beedriba eeswehtihš sawu jaunu usbuhwetu beedribas nammu pulst. 2 pehz pufšdeenas. Tahs paščas deenas walkarā pulst. 9 arri beedriba turrehš sawus gadda-swehtlus. Plaschakas sīnas par to jau irr dohtas ar beedribas fluddinashchanu Mahjas w. № 5 f. g.

**No Rihgas.** Rihgas-Dinaburgas dšelsu-zelka waldischana darra sīnamu, ka no 15ta Februar tahs isbraufshanas-stundas atkal zittadi pahzeltas. No Rihgas isbrauks rihdōs pulst. 9 (reisneeku reisa), kas aishahls Dinaburgā p. 3, 12 min. pehz pufšdeenas; walkarōs pulst. 6 (postes reisa), kas aishahls Dinaburgā pulst. 12, 12 min. nakti. — No Dinaburgas us Rihgu: rihdōs pulst, 5, 10

min., kas atnahl Rihgā pulst. 11 pr. pufšd.; walkarōs pulst. 5, 40 min., kas atnahl Rihgā, pulst. 11, 30 min. walkarā.

— Daudsina, ka Rihgas pilsehtas waldischana to daugawas tiltu us preelšchu isrenteshohht un ka tas nospreedums pabr to effohht aishubhtihš us apstiprinashchanu pee augstakas waldischanas.

**No Wehterburgas.** Augstais Kungs un Keisers 2trā Februar deenā islaidis Wiffsaugstako sīnu, ar to saweem ustizzameem pawalstneekem paslubbina, ka Winna brahta dehls, Leelfirsts Nikolai Konstantinowitsch, effohht nahzis tai wezzumā, to walstibas liffumi preelšch Keisera namma peederrigeem par pilnibas gaddeem nosakka, un tai pašchā deenā effohht Leelfirsts basnizā pee karroga Keiseram un walstibai ustizzibas swehrestibu swehrejis. Augstais Keisers scho jaunu Leelfirstu swehtidams un Deewa schehlastibu tai jaunā dšihwes zellā Wīnam nowehledams, to atwehle arr' Sawu ustizzamu pawalstneeku sirsnigai aishuhgshana.

**No Wehterburgas.** 4tā Februar augstais Kungs un Keisers tohs Rihnas semmes Keisera ihpafchi subtitus wehstneekus un ministerus fanehmis, kur augsta Keisereene arri bijuse klahht. Tee wehstneeki augstam Keiseram nodewuschī grahmatu, ko Rihnas Keisers muhsu augstam Keiseram rakstijis.

**Ahrsemmes sīnas.**

**No Wahzsemmes.** Kahda Baireeschu awise aishahwoht konzihles lahstu grahmatu un falkohht, ka tee garrigees tehwi to nemas ne-effohht darrijuschī kaunā prahtā, jo tee lahsti jau effohht atrohdamī pašchā bihbele, peektā Mohsus grahmatā. Us to

atkal kahda zitta awise atbild, ka tee lahsti Stä Moh-  
sus grabmatä neshimejotees wis us tahdeem, kam  
zittada tizziba, kas zittabi dohma, zittabi mahza un  
t. pr., bet til us tihscheem besdeewigeem darbeem.  
Bet arri tur wehl neteekoht nolahdeti tahdi kauni  
darbi, kas teesai noteesajami, bet tahdi, kas paslep-  
pen teef darriti tä, ka teesa tohs newarr dabbuht  
sohdiht. Tur 27tä nod. no 15tas perschas fahloht  
tä skann: „Nolahdehts lai irr, kas darrihs kahdu is-  
lectu bildi, weenu negantibu preefsch ta skunga,  
weenu gudru rohkas darbu un to fleppeni eezels;  
nolahdehts lai irr, kas sawu tehwi un mahdi nizzina;  
nolahdehts, kas sawa tuwaka eschas pahrzelt; nolah-  
dehts, kas weenu allu darru allojamu us zetta; no-  
lahdehts, kas ta sweschineeka, ta bahrina un tahs  
atrainnes teesu grohsa un t. pr.“ Behdigi wehl salka:  
„nolahdehts lai irr, kas dahwanas nemm, nenosee-  
dsigas affinis isleet; nolahdehts lai irr, kas neapstip-  
rina wiffas schahs bauflibas, ka winsch pehz tahm  
darra.“ Schee lahsti tai laika tä muhris zelti starp  
gohdigu dsihwi un starp grehku negantibahm, kas  
fleppeniba noteef. Schee lahstu wahrdi preefsch  
3000 gaddeem isfazziti, aistahw sweschineeka teesu,  
tä lassam tai 19tä perschä. Bet kas tad zits pee  
winneem bij tas sweschineeks, tä tas, kas nebij Is-  
raelits, tahds, kam zittada tizziba. Schahdu swe-  
schineeku un sweschizzigu wezzä testamentē daudf  
weetas useetam aistahwetu preefsch teem tizzigeem  
aplanneekeem. Wezzu laiku likkumu dewejeem ne-  
peetikka ar to ween, fazzit: „Tew buhs taru tu-  
waka mihleht tä fewi paschu;“ bet wehl ihpachi teem,  
kas sweschineeku neuskatta par sawu tuwaku, Stä  
Mohs. 10, 19, peekohdinaja tä: „Tums buhs to  
sweschineeku mihleht, jo juhs effat sweschineeki bi-  
juschi Egiptes semme.“ — Bet taggad Rohmä teel  
nolahdeti tee, kas netizz täpat, tä pahwests mahza,  
kas pahz tizzibas leetahm zittabi dohma, tä: kas  
zerre debbesis tift, lai gan nepeederr pee kattoku drau-  
dses, kas salka, ka Kristus draudse wiffi irr weenadi,  
kas netizz, ka apustulis Behteris pateesi effoht ta  
redsama Kristus draudses galwa un ka Rohmas pah-  
wests ne-effoht apustuta Behtera weetneeks un t. pr.

**No Parihses** daudfina daschadi pahz to, ka  
dumpineeki tihsojohht pehz keisera un ministeru presi-  
dentes dsihwibas, un tadeht daudf zilwekus fanemm  
zeet, bet newarroht ihsteni neso useet, kas to skaidri  
peerahditu, lai gan rewolweri un daschadi eerohfschi  
atrasli. Bet wifs tas israhdotees tä, ka til tee  
dumpja galwineeki tahdu slawu islaiduschi, gribbe-  
dami laudis us nemeeru satrazzinahht. Prinzijs Pe-  
ter Bonaparte sehsojohht sawä krahtinä ar zitteem  
dumpineekeem sem weena pajumta un gribbejis fa-  
weem zeetuma beedreem katram pa franku naudas  
dahwinahht, bet usraugs to ne-effoht wehlejis.

**No Franzijas.** Parihse laudis johau joh-  
neem pazillajotees us nemeeru prett waldischanu, ais-  
stahwedami sawu galwineeku Roschforu, kas sehfsch

zeetmä. Franzuschi jau tä eeradduschi, kad teem  
naw karra ar ahsemneekeem, paschi sawä semme  
fahf lassitees un dumpotees, lai nekad nepeetruhst  
jaunas wehstes preefsch pascheem un preefsch zitteem.  
No wihri nespehj woi nesamanna, to darra seewischkas.  
Tä schinnis deenas reis Lijones pilssehtä sapulzeju-  
schees 6000, us to padohmu melleht un us to pa-  
stahweht, ka lai wairs nenemm rekruschus. Schinni  
sapulze wairaf seewischkas ween bijuschas. Tahs  
brehkuschas, ka winnas negribboht wis pataut fa-  
wus deklus un sawus bruhrganus par krophleem  
padarriht. Weenam wihreetim te bij nogahjees flitti,  
jo tas us seeweeschu fuhdsibu, ka winnu dehli un  
bruhgtani teekoht par krophleem pataifiti, bij isleizis,  
ka winnas to mellojohht. Dahmas scha tehwinä  
deht nelahdu teesu un ismekleschanu neturrejuschas,  
bet to grabbuschas ais skautuwes un isstahdijuschas  
ais durrihm, prischakä gaisä, tur lai atjehdsahs, ka  
dahmu starpä gohdigaki un prahdigaki jaisturrabs  
un ka winnahm smalkaka sajuschana, nefa tahdeem  
glahses draugeem.

— **Rahdabs,** ka tahs saites, kas Napoleonu ar  
pahwestu, jeb Franziju ar pahwesta walsti faturr'  
kohpä, jo deenas paleet waltigakas. Franzija jo  
deenas wairaf eet us preefschu, sawu waldischanu  
eetaifidama, tä schee laiki to praffa; bet pahwests  
tur pretti dsihdams dsenn wiffu atpalkat un gribb  
eetaifihht tä, tä wezzos tumfschös laifös tas bijis un  
wiffu jaunu buhschanu un prahta gaismu apkrauj  
ar smaggeem lahsteem. Sa nu keisers Napoleons  
wehl to neaistahwetu, tad jau winsch pats wiffu  
to tumfibu aistahwetu un wisseem gaismas mihle-  
tajeem paliktu par eenaidneeku. Stahsta, ka keisers  
jau reisu reishahm pahwestam effoht rakstijis, ka ilgati  
tä newarroht eet, ja pahwests sawu waldischanu  
negribboht eetaifihht tä tä wajaga. — Effoht jau  
nospreests, ka Franzijas karra-spehku faulsojohht at-  
palkat mahjä. Sinnams, ka Franzijas karrogä pah-  
westu warroht pasargahht, kad winsch paleekoht Pa-  
rihsē woi Tulonē, tikpat labbi, tä buhdams kahdä  
pahwesta walstes ohstä. Taggadejee Franzijas mi-  
nisteri effoht gohda-wihri un tee sajuhthoht, ka tahda  
Rohmas aistahweschanu wairs nesaberroht ar Fran-  
zijas gohdu tapehz, ka pahwests taggad pawiffam  
zittabi strahda, nefa Franzija to atsihst par derrigu  
u. t. pr.

**No Englandes.** Englandes runnas-deenä  
taggad atkal fahfuschi pahz tauschu skohlahm run-  
nahht un tadeht newarram atrautees, arri saweem  
lassitajeem pastahstihht, tä Englandseschi pahz tah-  
dahm skohlahm spreeduschi. Rahds kungs, wahrda  
Förster, farakstijis likkumus pahz skohlahm un tohs  
fanahkuscheem preefschä zehlis. Behz wianna padohma  
wajagohht wiffu semmi itt beesi ar skohlahm apseht  
un tur skohlu truhkums, tur tahs weetäs waldischanu  
speest pahz skohlahm gahdahht. Semmi wajagohht  
eedallihht skohlu aprinkös. Katrä aprinkä wajagohht



fassaitiht tohs jaunektus, kam skoblâ ja-eet un skoblu inspektoreem waijagoht waldischanai sinnoht, woi skoblu un skoblmeisteru tur deesgan. Kur peeteef, tur waldischana wairs lai ne-eejauzahs, bet tur nepeeteef, tur pehz likkuma lai darra; tur tahdahm draudsehbm gaddu laiks jalauj, wissu waijadfiga sagahdaht. Sa tad wehl naw isdarrihts, tad teef komissione eezelta, kas par to gahda. Par skoblas ustureschanu waijagoht weenu tresch'dakku nemt no sinnamas skoblas-naudas, no walsts nodohschanam un no draudschu nodohschanam, tur japeerehkina arri tahs dahwanas, ko no labba prahtha peenes. Kur zaur to draudsehbm ta nodohschana nahktu par gruhthu, tur no waldischanas puffes tas ja-atweeglina. Nabbageem wezzaseem skoblas-nauda pawiffam allaischama. Skoblu preefschneekeem arri ta wakka, brihwskoblas buhweht tur, kur tahdas waijadfigas. — Waijagoht wezzakus paspeest, behrnus starp 5 un 12 gaddeem skoblâ fuhthi. Kas nefuhtha un newarr peerahdiht, ka winna behrnus zittur skoblas mahzibu dabbu, woi ka flimmibas deht mahjâ palizzis, tam 5 schkillini strahpes naudas jamaksa. — Tè nu redsams, ka lepnâ Englande ar kauschu skoblahm arri tà eet kâ eet un mehsh zerram, ka muhsu Widsemme un Kursemme ir bes schahdas peespeeschanas pehz mas gaddeem waijadfigu skoblu buhs deesgan.

**No Mohmas.** Kâ rahdotees, tad konzihle Juni mehnesi gau eeschohht atpubstees un lihds tam laikam nelo wehl nebuhshohht isdarrijuse tadeht, ka newarr wiffi, ir ne pa leelakai dakka weenâ prahthâ tift. Nesinnohht, woi pa gaddeem tad atkal kohpâ fanahshohht, to konzihli pabeigt, jo daudj bistapi falkohht, ka winni tif ahtri wis newarroht pa ohttreis to garro zekku usnemt, — ihpafchi tee bistapi no Asijas, Afrikas un Amerikas. Pascham pahwesta wezzakajam ministerim Antonellim nepatihloht, ka pahwestis ar sawahm eedohmatahm mahzibahm un hausteem grihbhoht pretti darriht laizigahm waldischanahm ic.

**No Turzijas.** Awises beesi ween runna pahrtu, ka Turku waldischana laikam us karru dohmajohht, kad us Montenegras rohbeschahm tif daudj karraspehka saweddohs kohpâ, — lai gan Montenegras firsht nekahdu kaunu ne-effohht darrijis Turkeem. Bitti fakka: sultans taggad effohht lepnis palizzis zaur to, ka wirfrohku dabbujis Greeku jemme un Egipte, tadeht winsch nu arri zitteem rohbeschneekeem grihbhoht doht fajust sawu warru un laikam, kad Montenegrai buhshohht pehz sawa prahtha darrijis, krittschohht Serbijai wirsâ. — Tam pretti daudfina atkal zitti, ka us sultana ahdu taifotees no wiffahm pufsehbm. Greeku jemme tiffshohht tee ministeri gahsti un zitti eestahschotees weeta, kas neturreshohht wis rohkas flehpi kâ tee taggadeji; tad atkal: fehnisch Georgis ar kahdu no Montenegras firshta fuhthitu lungu aishlehgta kambari kluffam effohht farunnajuschees pahrtu, un tas pats laikam arri to buhshohht sinnojis, ka Kapreas fallas eebuhweets (Garibaldis)

ar 2000 saweem farantreflaineem effohht gattaws, pa jubru braukt us Greekiu un krusa-karru prett sultanu eesahkt. — Tè nu wehl warr peelikt tahs jausmas, kas dsirdetas, ka Egiptes wize-fehnisch fa-beedrojees ar teem zittreisejeem Kandijas dumpja galwineekeem, — tad gan jadohma, ka, ja tas buhtu teefa, sultana bahrsdai waijaga drebbeht. Schihs sinnas winnu nu gan tif no tahtenes draude, bet irr wehl zitta, kas stahsta, ka tai zekka, pa ko schim wissu tizzigo walbineekam jaeet us moscheju (basnizu), bijuse paslehpta elles-maschina, kas lai tai brihdi, kad sultans tur mihtu wirsâ, to tuhlin iswadditu no pafaules ahra. Tahdas un wehl daschadas zittas sinnas isdaudfinatas, kurru leelata dakka gan buhs isdohmatas pafalkas ween. — Englandes waldischana likkuse sultanu waijagt, kalabb winsch to leelu pulku karraspehka saweddohht kohpâ us Montenegras rohbeschahm? us ko tas tad atbildejis, ka pahrats spehks tur nemas ne-effohht un ka winni ne dohmaht nedohmajohht, Montenegro aistift.

### Bittas jaunus sinnas.

**No Rihgas.** Basnizas sinnas teef stahstihst pahrtu teem Latweescheem, kas aishgahjuschi us dsihwi Mogilewas gubernija. Tur tee kautini us dsihwi nomettuschees ne wis us weenas, bet us daschu muischu gruntehm, kas gan weena no ohttras ne-effohht wiffai tahkt. Netahkt no pilshetas Senno, kahdas 90 werstes no Mogilewas, 50 dwehseles; Grudinowka muischâ, 35 werstes no Mogilewas, 250 dwehseles; Tscherikowâ, 90 werstes no Mogilewas, 65 dwehseles; Klimowitsch aprinki, kahdas 180 werstes no Mogilewas us rihta puffi; Antonowkâ 150 dwehseles; Galitschâ 250 dwehseles; Janopolâ 100 dwehseles, — pawiffam kohpâ 865 dwehseles. Deewa-wahrdus weenreis pa mehnesi latwifski turr' Mogilewâ; bet ta leela tahkuma deht mas gan zitti Deewa-wahrdus nahkt, ka tif tee no Grudinowkas. Tizzibas mahzibas teem pasluddina kahds aplahrt reijobams skohlmeisters, wahrdâ Gibbeif. Schihs paschas basnizas awises stahsta, ka teem tè dsihwodameem Latweescheem eijohht dikti gruhth. Tif teem Grudinowkâ dsihwodameem klahjotees labbak. Klimowas aprinki tee kautini no 1ma August 1869 dsihwo us muischas kunga rehkina, zaur ko katrai familijai parradi sakrahjahs 200 lihds 400 rubli. No tahs rentetas jemmes neweenam ne-effohht isdeweesh wairak ka 5 lihds 6 deffetines eestrahdaht. Schinni 1870tâ gaddâ teem par wissu rentetu semmi 2 rubli no deffetines jamaksa rentes un ja-atlihdsina 10ta dakka no parrada, zaur ko teem katram 80 lihds 120 rubli jamaksa un tomehr, kâ rahdahs, tif knappi sawu maifi no teem apstrahdateem tihromeem fadsihshohht. — Turpretti Moskawas wahz. awise stahsta, ka teem Latweescheem, kas 1864tâ gaddâ Nowgorodas gubernija us dsihwi nomettuschees, labbi klahjotees. Leelata Latweeschu kolonija effohht Derewo muischâ,

fam 350 dwehseles; tad netahf no Lubana statfiona effoht 150 dwehseles; Ushafi statfiona aprinki Marino muischâ 100 dwehseles; stary Babino un Tschudowa statfioneem 200 dwehseles. Bes scheem wehl zittur tabfal arr kahdi Latweefchi us dshwi nometufchees, bet pahr winnu buhschanu nekahdas sianas naw nahlfufchas. Slistati klahjabs teem, kas no-mettufchees stary Babino un Tschudowa statfioneem. Turpretti pahr tahm zittahm kolonijahm warr fazzihf, ka winnu leelakai dalkai, kad winnu agraku dshwi Kursemmê atskatta, taggad ittin labbi klahjabs. Weens no scheem kolonisteem pehrn Latw. awisês bij sinnojis, ka winni ar preefu skattotees us nahlfamu baggatu ptaufchanu, jo labbiba augoht til brangi, ka jabihstotees til, ka ta nefatrhf weldrê. Winnu ptaufchana pateesi isdewufehs labbi, tà, ka daschi kolonisti 20 lihds 30 tschetwertus rudsu, 10 lihds 12 tschw. meeschu ic. iskuhlfufchi. Schahdu fwehtibu teem labprahf wehlehs katris, kas sinn, ka teem tufschcem Nowgorodas kolonisteem no 1866ta lihds 1868tu gaddu ar truhlfumu un lohpu-fehrgu grubli bij jamohjabs. Pa scheem grubhteem tufschcem gaddeem teem neween fawa renteta semme bij ja-ee-strahda, ehkas jabuhwe, bet arri algadschds eedameem preefsch few un fawejeem pahrtiffchana janopelna, — fur teem par leelu kawefli bij wehl tas, ka tee Kreewu wallobu nefapratta. Salka, ka teem no Baltijas gubernijahm Nowgorodas gubernijâ us dshwi atnahlfufcheem eedshwotajeem augstais Rungs un Keisers to trohna nodohfchanu terminu atzehlis us wehlaku laifu. Taggad gan wezzais Immars par winneem zittadi runnatu.

**No Zelgawas.** Latw. awisês sinno, ka tur tee sleplawas, kas preefsch gadda laika\*) to no Rihgas tur aisgahjufchu Janni Abholiau bij nokahwufchi, taggad effoht noteefati un usnemfchoht sawu zektu us Sibiriju, us to aulsto Sibiriju, fur no waffaras gandrihs naw ko manniht, ko falsf lihds 50 grabdus un fur faule bahli ween spihd un pufsgaddu gandrihs nemaf nespihd. 13tâ Janwar schee grehziineeki stahdinati pee kahka-stabba un us truhfihm teem bijis melns galbinsch, ar to wirfrakstu: „Lau-pifchanas sleplawiba.“ Schee sleplawas irr 5 wihreeshi, 1 feewa no 20 lihds 31 gaddus wezzi, wiffi no semmehm pilsehtâ eenahlfufchi. 2 wihri noteefati us 20, 2 us 15 un 1 us 10 gaddeem pee grubhteem zettumneeku darbeem kalnôs un ta feewa us 12 gaddeem wehrpschanas-fabrikôs pee wehrgochanas. Salka, ka zitti no scheem laundarritajeem bijufchi tà apzeetinati, ka negribbejufchi un negribbejufchi sawu negantu grehka darbu atfihf. — Deews lai katru zilweku pasfarga no tahda grehka!

**No Krimmas** raksta 27tâ Janwar, ka stipra wehtra tur telegrafa stabbus nopohstijufe no Simferopoles lihds Jaltu. Kalnôs sneegs zektu pawiffam aisputtinajis un daschas weetas dauds besdibbini

\*) Roffi Mahjas weefa Rei. 7 un 11 1869.

eetaijufchees; tur zauri nemaf newarroht braukt. Poste jahfchus ween jahjoht un ais stipra falla newarroht ne zektus, neds telegrafu fataifihf.

**No Lemberg,** Galizijâ, raksta tà: Kielkow zeemu apdshwo 30 semneeku fainneeki un schee nefenn weenu firgu-sagli noteefajufchi us tahdu sohdu, to to ar speekeem pehrt til ilgi, kamehr tas mirst, jo pee teefahm tal nekahdu taifnibu newarroht dabbuhf. Scho sawu nospreedumu winni arr isdarrijufchi. Bet ko nu teefas darrijufchas ar scheem semneekem, pahr to awises neko nestahsta.

### Jannakohs sinnos.

**No Pehterburgas,** 7. Febr. Zettortdeenâ, 12. Febr. fahfs attal stary Pehterburgu un Moskawu pehz eerastas wihfes braukt pa to jaun-ustafihu Msta uppez tiltu.

**No Pehterburgas,** 11. Febr. Weens no teem Rihnas wehstneekem, kas Amerikaneets Burlingame, waffar nakt tē nomirra.

**No Orelles,** 11. Febr. Stary schejeni un Karatschewa statfiona (Drel-Witebskas zekâ) waffar mantu rinda ar wiffu lokomotiwi isfrehja no fleedeem, zaur to schodeen reifneeku reifu us Witebsku newarreja laift.

**No Wihues,** 19. Febr. Wiffi schejenes grahmatu drikketaji no sawa darba atstahjufchees.

**No Parihfes,** 20. Febr. Prinscha Pehtera Bonapartes nofeeguma ismekleschana pabeigta, — tiffai spreedums jadohd. Ta augstaka teefa, kas pahr winnu spreedihf, irr fa-ajinata Tuhr pilsehtâ.

19. Febr. Barons Nataneel Rohfschild, nomirruscha barona Dschema Rohfschilda snohts, schorihf tē nomirra.

**No Rohmas,** 20. Febr. Aisgawena preefi waffar tē eefahlfufchees; mas ween fwefehineeku atnahlfufchi un wiffas mallâs irr meers. Polizeja usgahjufe pee muhreem peefistu pasfswilli jeb kauna-grahmatu pahr pahwesta nemalbibu.

**No Madrides,** 16. Febr. No Sawannah pa juhras telegrafu sinna nahfufe, ka waffar tur notwerts weens ahfsemnju fuggis, kas karra-eerohtfchus weddis preefsch dumpineekem. Weens Melfikaneeschu generalis tiffa no Kuba fallas israidihfs ahra.

19. Febr. Dumpineeki Karlisti seemeka pufes aprinkôs attal fahf wairrotees. Dauds winnu waddoni, kas lihds schim bij Franzijâ, no turrenes attal pahrnahlfufchi.

### Widsemmes landags.

20tâ Janwari f. g. Widsemmes landags (semmes deena jeb sapulze) pabeigts, bet lihds schim brihscham mehfs zitti ne no wianna runnahm un apspreechanahm, ne no wianna padohmeem un nospreedumeem ir ne pufschplehstu wahrdi ne-effam dsirdejufchi, neds arr fur ko laffijufchi. Tâ tas bijis lihds schim laifam un wehl kahdu laifu tà buhs un paliks; bet woi tas pareisi un woi tas ihpaschi taggad pareisi, fur gaismai zektu rahda un winnai ir paschi fleppenibas draugi mehds wahrtus atwehrt, gohdu rahdiht un pasfaulei sinnamu darriht, kas derrigs un paturrams, kas nederrigs un atmettams? — to lai landaga fungi paschi atbild! — Ir no pat Rohmas konzihles wairs newarram fazzihf, ka wiannas darboschanas un darrihschanas mums neteef sinnamas.



Bet woi no landaga darrifchanahm ne-ischekahs wiffas semmes, muhsu un muhsu nahlama auguma labbums, muhsu laiziga un tamlihs arri garriga labklahschana? Woi newarram tadeht ne til ween ar taifnibu praffiht, tadeht wiannu runnas un apspreedumi mums teel flehpti? Woi newarram ar jo leelaku taifnibu pagebreh, lai arri mehs, prohti: arri zittas kauschu kahrtas, arri semneeki jeb gruntineeki ar sawu padohmu pehz sawas waijadfibas, jeb sawa labbuma deht nepaleel ischfirti un ais aisflehgtahm durrim stahwoht? Bet mums ne klaufitees naw pakauts, mums ne dsirdeht neteel dohts, la muhsu semme, muhsu lilkumi, muhsu eeriktes un eelschfiga waldischana jakohpi, japahrlabbo, japahrgrohja un us preeschu jawedd.

Us preeschu! Us preeschu! tas irr karra wad-dona flubbinaschanas wahrds, — ta runna us mums muhsu prahs un sapraschana, — ta mums usfauz muhsu laiki, — ta atskann wiffas pafauls mallas, fur gudriba us dsihwi nomettahs, fur meers pafpahrni gribb atrast, fur labklahschana faknes gribb laist, fur laimigi walbineeki ar laimigem pawalstneekem pastahwigu ruhmi gribb nemt, drohschu dsihwi katram gahdabt, taifnibu kohpt un pahrestibai dsel-lonu laust.

Us preeschu arri mehs gahjuschi, us preeschu arri aisween wehl eijam! — bet lehn am! to muhsu pehdigi pagahjuschi 50 gaddi leezina. Ne kas! zerriba fauna nepaleel un leelako un stiprako zerribu dibbinasim us to wezzu pasihstamu falkamu wahrdu: Kas lehni nahf, tas labbi nahf! Lehnam pee mums atnahfufe muhsu meefiga brihwiba, lehnam mahjas- un muischas-pirfschanas brihwiba; un to-mehr wiannas fleegfni tal effam aissneegufchi un pirmo fohli pahrspehrufchi. Ar garra brihwibu tapat ittin lehni us preeschu wellamees, bet tomehr us preeschu tal eijam.

Kad tad nu atnahs tas laiks, kad buhsim til tabt us preeschu tikfufchi, ka arri semmas kahrtas laudis usflattih par derrigeem un zeenigeem, pee semmes sapulzehm lihds runnaht, lihds padohmus peelikt un lihds spreesf? Tabtu tas laiks teescham nebuhs, — un woi jaw taggad til tabtu ne-effam, tas til no ta flaitka buhs nojehdsams, zil wihru muhsu Widsemme pee til flaidras floblas un prahta gaismas gan tikfufchi, ka warr to rinda eestabtees, furru padohmeem un atsihschanai, furru sapraschanai un wallodai dsittaki un tabtaki jasneedsahs, nekla prastu kauschu sinnaschanai eespehjam. Woi tad tadeht arri te tas pats nebuhs atkal un atkal jasfauz: „floblas, floblas, labbas flob-las!“ Ne-aismirfifim to, zil stingri dascha widda laudis labbahm floblahm pretti turrah. Schinnis laikos nepeeteel ar lassifchanu, rakstifchanu, rehkina-schanu un weenu wallodu ween, — jasneedsahs tabtali, jadennahs wifsmasaf pehz kreis-floblahm, un turklat ja-atmett tabs wezzas bailes no arkla. Ar-

ween tas pee mums par faunu bijis, kreis-floblu zauri gahjusam par semneeku palikt, — bet arri jaw schih bailes masuma gahjuschas. Saw labs pulzinsch kreis-floblneeku Widsemme par faimneekem un gruntineekem palikfufchi, — tapat jaw labs pulzinsch dsimmufchu Latweefchu par muischas ihpafschneecem tikfufchi. Woi scheem nebuhtu jaw deesgan famannas un arri pilniga taifniba par sawu ihpafschumu, par semmes faunumu un labbumu peeder-riga weeta wahrdu lihds runnaht?!

Rihgas pilsfeh, kurrai wairaf muischas Widsemme peederr, allasch diwus rahstfungus us landaga sehdeschanahm fubta. Muischas ihpafschneekem (muischneekem) arri ta rekte, landaga fehdeht, — „bet muischneeks, kas nepeederr pee Widsemmes leelungu kahrtas, tas til ween tai sawu padohmu warr peedoht flah, kad leelungi to gibb norunnah un nofpreest par dohfd nahm no arflu wehrtibas“ (statt. Widf. semn. liff. pirmâ gabbala: Ra schohs liffumus buhs eezelt, VI. punktè).

Lai nu tahds falka, ka tahda brihwiba brihwos laikos, brihwâ semme effoht pilniga? Ja semme few nastas jeb gaitas usleek, tad wiffeem, kas schahs nastas nefs un palihds nest, peekriht tabs nolikt un apspreesf. Labbi, ja tas lihds schim pa dalkai notizzis un noteek, — bet woi kahdai zilwefu kahrtai peederrahs nastas ween fewim list uskraut, bes ka winnai arri dalka buhtu, sawu balfi pazelt un nodoh, kad teefas lohjektus zelt, jaunas teefas wai zittas eeriktes wiffai semmei un wiffahm kahrtahm par labbu eegrohja, jaunus liffumus apspreesch, wezzus pahrtaisa ic. Gan us to warrehs atbildeht: pee teefahm, basnizahm un floblahm arri semneeku kahrtas lohjekti eewehleti strahda un nemm wehra sawas kahrtas rektes un labbumu, — bet kam tahdas schfirshanas waijaga? Woi taifniba irr diwejada? Woi patefiba diwejadi ja-aisstahw un diwejadi jawalda? Woi weena un ta patte mihlefliba muhs wiffus nefafeen un neflubgina, weenam garram kalpoht, pee weenas ehlas buhweht, ar us-tizzibu un famannu gahdabt un strahdabt, ka muhsu pehznahlami arri laizigi un garrigi pee labklahschanas teel un to mehrki panahf, pehz kurra wiffas apgaismotas tautas zenschahs un pa dalkai jaw irr panahfufchas? Wai weenas semmes eedsihwotajeem nepekriht weenada teefa itt wiffas leetas, kas wiannu semmes buhschanu aissnem? — Dascha weeta Latweeti taggad jaw par beedri usnem un tam krehflu pafneeds, blakkam fehdeht, fur tas agrafi ne tuwuma nedrihsteja eet; dauds leetas tas jaw par pilnigu zilwefu teel atsihts, kam pilniga wakka un warra ustizzeta, lai gan dascha weeta wiasch til liffuma deht to weetu ween peepilda un falka sawu „ja“ un „ne,“ fur preeschneeks to pagehr; pateizigi tadeht pateizam par wiffu, to jaw lihds schim effam panahfufchi un baudam, bet pazeetigi arri gaidam,

ko nahkams laiks mums wehl peeschkirs. Woi tad mehs, leelaka dalka eedshwotaju, wehl to ne effam pilnigi wehrts, ka muhsu walloda arri islaistu wifas tahs fluddinaschanas un pawehles, kas arri mums jastinn un wehra janemm, bet ko til rehti ween sawa latwiska walloda dabbujam? Ihpaschi pilssehtas ta neewaschana beesti juhtama un jadohma, ka tur Wahzeeschi un Kreewi ween dshwojoht. Ja mehs sweschineeki buhtum un swescha labbuma deht ta runnatum, tad mums warrbuht nebuhtu til pilniga taisniba ta runnabt, tomehr nepastahwam un nepagehram ar teepschanu tahdu leetu, kas schim briescham mums gan nepeederr un warrbuht par agru buhtu, bet kas tadeht tal newarr ischekirta buht no muhsu ihpaschuma ka kahda nepeeklahjiga un aplama eegribbeschana us wisseem nahkameem laiseem, tillai gaidam pazetiba un labba zerriba, ka arri winna tapat ka dauds zittas mums jaw pafneegtas dahwanas mums reis tiks pilnigi dahwinata no teem, kurre rohkas schelastiba un spehks libds schim stahwejuschas, turklast peeminnedami, ka behrni wairs ne-effam un wihrus deesgan warram usrahdiht. Ta atshichana, ka ta teescham schinnis laikos irr ne-atraidama waijadriba, wis netruhts, ne arri gribbam peenemt, ka ta labprahriba, kas mums jaw parahdita un kurras allasch un arween gribbam zeenigi parahditees, buhtu sudduse jeb ka tahdi zilwezibas draugi un taisnibas zeenitaji wairs nerastohs, kas ne til par sewi un sawu kahrtu ween, bet arri par zitteem — semmeem un nespehjneeseem — gahda un nefur nekaunahs mutti atdarriht tuwakam par labbu un swehtibu.

Deewam, muhsu semmes tehnam un muhsu semmes kungeem un walbineeseem ustizzedami, teem muhsu eeschekigu balsi un wallodu preeschah likdami, no winneem arri muhsu waijadribas eewehroschanu un peepildischanu joprohjam sagaididami, paliksim pallausidami un ustizzami pawalstineeki ka libds schim ta ir us preeschu. Winnu rohkas stahw muhsu listens, winneem pawehlam, muhsu nahkamu labkashchanu us stipru un derrigu pamattu dibbinabt!  
A. N. G. G.

### **Vahr Lehrpatas stipendijumu preesch Latweescheem jannekeem.**

Behrnaja Mahjas weesa Ita nummuri mehs apschrakstiti Diktu draudses lobzekki sinnedami darrijam, ka mehs effam apnehmuschees sawa mihta aisgabjuscha mahzitaja Reikena padohmu zil spehdami isdarriht, un pee ta palihdseht, ka 26tai Merz deenai par peeminneschanu naudas kapitals teel fakrahts, ar kurra palihgu Latweeschu janneeki warretu dabbuht studeereht Lehrpatas augsta skohla; mehs turrejam, ka muhsu aisgabjuscham mahzitajam bij taisniba, kad winsch tahdu mihlestitas darbu usteiza par riktigu Latweeschu brieshlaischanas gadda gohda-peeminnu.

No ta laika, kad mehs schihs sawas dohmas Mahjas weesi isteizam, Latweeschu brakti dascha weeta irr fanahkufchi, un irr apspreedufchi, kahdu peeminnu buhs zelt brieshlaischanas gaddam un deenai. Bet prahri naw bijuschi weenadi; un libds schai deenai naw dsirdehts, ka kahdam padohmam buhtu peekrittis ihsten leels pulks Latweeschu un Latweeschu draugu. Tapehz mehs tad ohtreis schi mihleem draugeem darram sinnedami, ka mehs wehl pee sawa pirma padohma pastahwam, un ka mehs labprahri fanemmam mihlestitas dahwanas preesch Lehrpatas Latweeschu stipendijuma; kas ar leelu dahwanu pee schi darba newarr palihdseht, no ta arri masas dahwanas ar pateizibu fanemsim. Tekslast tad arri darram sinnedami, zil libds schim pee mums preesch ta minneta stipendijuma irr eemafahts. Prohti mehs ar pateizibu effam fanehmufchi: No Ahdaschu draudses zaur zeenigu prahwesta tehnu 3 rubl.; no Lubahnes draudses zaur zeen. basnizas pebrmindera leekungu 26 rubl. 35 kap.; no mahz. M. un A. 1 rubl. 30 kap.; muhsu Diktu draudse irr malsajuschi: zeen. barons W. 25 rubl.; M. kungs 5 rubl.; mahz. R. B. 10 rubl.; J. B. 10 kap.; M. Br. 2 rubl.; J. Gr. 20 f. Diktu draudses skohla salassiti 10 rubl.; Dhsol walsts skohla 1 rubl.; M. B. 10 rubl.; — kohpa 93 rubl. 95 kap.

Ta nauda irr us interessim likta, kamehr zaur Latweeschu un Latweeschu draugu mihlestita buhs wairak fakrahjees; kas gribbetu ar mums beedrotees pee schi mihlestitas darba, tas lai suhta sawas dahwanas ar to adressi: Pastor N. Vogel, Dikeln Pastorat pr. Wolmar.

P. Baron von Wolff. — N. Vogel. —  
A. Wahlmann. — H. Schmidt. —  
M. Brastin. — M. Berg.

### **Sinna un luhgachana Latweeschu kurlmechmu skohlai par labbu.**

Kristiga draudse pehz sawa kunga pawehleschanas arweenu nomohda, wissus tahdus nabbagus zeetumneefus apfobht, tadeht winna isshuhta sawus wehstneschus pee paganeem, pee Juhdeem, pee Turkeem, tadeht winna strahda sawu misiones darbu arri pascha kristiga draudse pee wisseem, kas sawa garrā, wai sawa dwehselē wehl zeetumā atrehdahs, apmelledama tohs ar to preezigu sinu no Kristus muhsu Pestitaja. Pee tabdeem noschelojameem, sawa garrā wehl ka zeetumā buhdameem, arri peederr tee kurlmechme.

Wai kristigai draudsei nahkabs, wai nenahkabs teem palihdseht, par to mums nau dauds jafalka. Schee nabbagi teescham gull sawas affinis, ka tas wihrs, kas stary fleykaweem bija pulkis; tadeht kristigai draudsei nau kants ar preestera wai Lewita prahri teem garram eet nebehdadamees par winnu wainahm, bet Samaritera darbs jastrahda, un winnu wainas ja ne gluschi newarr dsreedinabt, tal jaweeglina, ja tas buhtu eespehjam. Un tas irr gan eespehjam.

Zittas semmes jau senn gaddeem schakufchi skohloht kurlmechmohs, un arri muhsu mihta tehnu semme jau preesch kahdeem gaddeem eetaiska kurlmechmu skohlu Rihga, kur leela swehtiba teel strahdahts un kur labbi augli panahkti.



Kas ar sawahm azzihm gribb redseht, kahdas atsihschanas schee nabbagi kurlmehmi behrni skohlās warr panahkt, tas lai, kad us Rihgu nahf, Behterburgas Uhr-Rihgā Mittercelā Nr. 6 usmelle, tur us-ees behrnu puljiau, kas no gehdiga Stünzi k., kas no Schweizeru semmes atnahjis, un no wianna ustizzama palihga Abolina, dsimnušcha Latweeschā, jau tik tabli westi, ka tee tā warr runnaht, ka zitti proht, ko tee salka. Schee abbi wihri ar preeku rahdihs teem, kas gribb sinnabt dabbuht, ko schinnis skohlās warr mahziht, wissu, kas ween rahdams, jo tee strahda sawu darbu pee sawa gannama pulka ne tā derrereti kalpi, bet tā ihleni gamni, kam tee jehrini mihli. Tee gaušchi preezajahs, ja kahds winnu skoblu apmekle, zerredami, ka zaur to daudseem taptu passihstams, kas libds schim mas ween passihstams bija, prohti, ka kurlmehmus arri warr skohloht tāpat tā zittus behrnus, un neween pee runna-schanas, bet arriisan pee garrigas atsihschanas warr peewest.

Bet ar scho weenu leelu Wahzu kurlmehmu skoblu Rihgā newarram istitt; jo tur schee behrni Wahzu wallodu ween eemahzahs. Mufsu semneeku behrneem waijadfigas kurlmehmu skohlās, tur behrni sawā tehnu wallodā teel mahziti. To jau preeksch gaddeem eelsch Deewa duffedama Werdrutes basnizas mahzitaja Sokolowski jaunakajs brahlis, Wendru draudses (Jggaundō) mahzitajs Ernst Sokolowski atsinna un titmehr publejahs, kamehr Wendru draudse skobla preeksch Jggaunu kurlmehmeem tiffa cetaisita. Semneeta mahja tiffa nopirkta un libds 8000 rubl. sudr. tiffa isdobtri, kamehr tik taku tiffa, ka skobla patte zaur sewi usturrahs. Wezzakeem no paschas Jggaunu guvernijas, tā no Widsemmes Jggaunu dalka, kas sawus kurlmehmus behrnus us scho skoblu kuhra, nekahda skohlās nauda naw jamalka, bet ween 100 rubl. par behrna us-turrechannu.

Tahda skobla arri Latweeschu kurlmehmeem behrneem ar Deewa palihgu schinni gaddā eezekama. Kurssemes, tā Widsemmes mahzitaji isgahjuscha gaddā sawas mahzita-ju fanahlschanas saweenojuschees, sawas draudses moh-dinaht, par to gahdabt, lai schinni gaddā scho skoblu war-retu eetaisih. Derrigala weeta preeksch schihs skohlās lee-kahs tahda weeta, ko tilpat no Widsemmes, tā no Kursse-mes lehti warr aissneegt; tadeht tiffa dohmahts, kohdu no tahm Daugawas sirgu pasteim nopirkt pee Rihgas-Dina-burgas dselsu-zetta, kas dselsu-zetta deht taggad tulschas stahw, wai kahdu no semneeku mahjahm, kas ap to pussi pahrdohdamas. Wes 8000 rubl. mehs arr gan ne-istiskim. Das gan isleekahs leeta nauda, bet kad wissahm Kursse-mes, tā Widsemmes Latweeschu draudsehm schi nauda ja-samett, un Wahzeeschi sawu palihdsibu schē arri neleegs, un kahdas draudses sawus graschus jau pilnigi us to de-wuschji, tad tas tak neleekahs tik ne-eespehjana leeta, un nekahdai draudsei par gruhti nenahks. Kad muhsu mihs-lestiba tik dedsiha bijuse, ka to waijadsiha naidu samettu-schi bubsim un sirgu paste wai mahja nopirkt, tad muhsu Latweeschu kurlmehmu skobla arri patte zaur sewi usturre-seez, tā ta Jggaunu skobla Wendrōs, un wezzakeem, kas sawus behrnus tur leek skohloht, nebuhs wairak ne tā 100 rubl. par behrna usturrechannu jamalka; ja ta ittin eespeh-jama leeta, tad skohlmeisters kohlahs wehl par masatu maffu behrnus usturreht. Skohlmeisters schinni skohlā buhs Latweescheem labš passihstams wihrs, dsimnis Lat-weetis no Ummurgas draudses Widsemme, kas jau pirmahf peeminnehts Rihgas kurlmehmu skohlās lunga palihgs J. Ahboling, kas ihpafchi Mahjas weefa lassitajeem ne-buhs swesch; jo winsch tur daudj derrigus rakstus eelizzis (S. A. parakstidams). Schis wihrs jau daschu gaddu sawu darbu strahdajis Rihgas kurlmehmu skohlā, un winsch strah-dajis scho darbu ar dedsiha firdi. Lai Deews dohd, ka

winsch drihsunā warretu sahkt sawu darbu pee Latweeschu kurlmehmeem.

Us to lai iffatrs sawas dahwanas atnestu sawam mah-zitajam. Preezigs dewejs Deewam mihsch! Lai Deews dohd, ka daudj preezigi deweji muhsu starwā taptu atrasti. Un ta Runga, muhsu Deewa laipniba lai pahr mums paleek un paschfirr pee mums muhsu rohku darbu. (Dahw. ds. 90, 17.).

Moltrecht, Mattihschu draudses mahzitajs.

Ja kahdeem tuwaku mihtotajeem labbaki buhtu pa rohktai; sawas dahwanas preeksch kurlmehmu skohlās tē Rihgā nodohht, tad arri Mahjas weefa isdeweji Plates lunga driksu-nammā tahdas dahwanas labprahkt fanems pretti un ikreis zaur Mahjas weefi sinnamu darrihs, no ka un zil fanehmufchi. M. w. app.

**Mihlestibas dahwanas**

preeksch tahs zaur sleplameem ispohtitas Baumanna familijas Bab-baschōs (Mahj. weefa Grā Ari.) peeneffa S. L. 1 rubl., R. B. 1 r. M. B. 50 kap., lohpa 2 rubl. 50 kap. Wehl us preekschu tahdas dahwanas sanemm Mahjas weefa apgahdataji.

W. G. A. N. 20 lassam scho slubdinashanu: Wissi pee Anzeem muishas pagasta peederigi un 1. rekruschu Klasse stahwekami puishchi teel usaininati tai 23. Febr. f. g. schejenes teefas mahja fanahkt. Anzeem pagasta waldischanā, 10. Febr. 1870. [N. 31.] Pagasta wezzakais: J. Sarring. Schrihwers: Joh. Raasting.

W. G. A. N. 19 lassam scho slubdinashanu: No Dubinslas muishas pagasta waldischanas tohp luhgtas wiffas pilsehtu-, muishu- un pagastu polizejas waldischanas, teem pee scha pagasta peederigeem, ahropus scha pagasta dsibwodameem sinnamu darriht, ka tee, kas sawas passes wehl nebuhtu atjaunojuschi, bes la-weschanas wisswechlaki lihdi 10. Merz f. g. lai atnahf sawas malfa-schanas nomalsahf, passes atjaunoht, ar parahdsichanu agrati bijuschu malfaschanas kwihru; un ka tahs augschā minnetas polizejas waldis-chanas ne weena nepekturretu, kas sawu passji wehl nebuhtu atjau-nojis, bet ar tahdeem pehz lillumeem darritu un schai pagasta wal-dischanai peesuhitu. 2 Dubinslas pagasta waldischanā, 5. Februar 1870. [N. 18.] Pag. wezz.: J. Ehnert. Pag. schrihw. weeta.: P. Grünfeldt.

**Labbibas un zittu prezzu tirgus,**

Rihgā, 13. Februar 1870.

M a l f a j a p a r :

1/3 tichw. jeb 1 puhru kweeschu . . . . .	4 r. 60 f.
1/3 " " 1 " rudsu . . . . .	2 " 75 "
1/3 " " 1 " mee'schu . . . . .	2 " 50 "
1/3 " " 1 " ausu . . . . .	1 " 20 "
1/3 " " 1 " rupju rudsu miltu . . . . .	2 " 50 "
1/3 " " 1 " bihdeletu rudsu miltu . . . . .	— " — "
1/3 " " 1 " kweeschu miltu . . . . .	4 " 40 "
1/3 " " 1 " mee'schu putraimu . . . . .	3 " — "
1/3 " " 1 " grifku putraimu . . . . .	4 " 40 "
1/3 " " 1 " ausu putraimu . . . . .	— " — "
1/3 " " 1 " sirnu . . . . .	3 " — "
1/3 " " 1 " kartuppelu . . . . .	1 " 20 "
1 puddu . . . . .	— " 35 "
1/2 " jeb rohen . . . . .	— " 90 "
1/2 " " " appinu . . . . .	— " — "
1/2 " " " sweesta . . . . .	4 " 50 "
1/2 " " " tabaka . . . . .	1 " 40 "
1/2 " " " trohna linnu . . . . .	— " — "
1/2 " " " bralka . . . . .	— " — "
10 puddu jeb 1 birkaw. trohna linnu . . . . .	35 — 45 r.
10 " " 1 " bralka " . . . . .	36 " 38 "
1 muzzu linnu seblu . . . . .	8 " 50 f.
1 " filku lasen muzza . . . . .	12 " — "
1 " eglu muzza . . . . .	11 " 50 "
10 puddu (1 muzzu) farlanahs fahls . . . . .	16 " 30 "
10 " " rupja baltahs fahls . . . . .	16 " 15 "
10 " " smalkas baltas fahls . . . . .	— " — "

No zensures atwehlehts. Rihgā, 13. Febr. 1870. Atbildedams redaktehrs A. Leit an.

### Gluddinaschanas.

**Gluddinaschanas.**  
 Garsalnas draudsei waijaga sloh-  
 meistera, las iif pat pee basnijas  
 lalpo, ka arri bebrnus mahja un  
 slihwera ammatu proht. Winnam irr schletera  
 mahja ar to, las pee winnas peederr un wiffa  
 eenahlschana buhs libds 180 rubl. us gaddu. Za  
 labds to griib panemtees, tad lai ar sawahm  
 rittigahm attestatehm peeteizahs pee Abdashu  
 mahziraja.

**Gluddinaschanas.**  
 Darru sinnamu, ka es par lehtu  
 malfu latram labpraht griibu ee-  
 rahdht un eemahzht wihreeschu  
 drehbju greefscham pehz jaunatahm un wiswair-  
 raf bruhfejama hm mohdehm. Kam patilichana,  
 lai libds Merz mehnescha eesahlumam paichi jeb  
 zaur rafsteem taifni pee mannis peemelbabs. 2  
 Rosenblatt, drehbju greefejs,  
 Gaijenes draudses Treppes muischä.

**Slohfä** tas jaunajs allus-bruhstis, las Theodor  
 Lampam peederr, teel ar wiffahm pee  
 buhwefchana peederrigahm lectahm tai 6. April  
 f. g. us uhtrupi wairaf-fohlitajam pahrdohs. 3

**Slohfä** Injeem muischas pagasta waldischana tai 26.  
 Februar 1870 to slohlas mahjas buhwefcham  
 tam masapraffitajam us fohlischam isdohs.  
 Tuwalas finnas turpat pee pagasta wezzaka.

**Slohfä** Witepskas gubernija, Sjebeschas kreise irr schis  
 muischas pahrdohdamas: 1) Dolosch ar 4 leela-  
 tahm un 6 mesatahm pufsmuischahm weenu  
 bruhst, uhdend-dfirnawahm un meschu fur buhw-  
 fohlit un slihwert dabbujami, 2) Simonowo, 3)  
 Sezierhsjeze, 4) Stjepaslowo. Tuwalas finnas  
 warr dabbuht Ribga, Behterburgas Ahr. Ribga  
 Sudmallu-eela N 47 appalschaja tahschä pa kreifu  
 rohlu. 2

**Slohfä** Jauna mahja ar 15 puhra weetahm semmes  
 un plowahm irr Seepneef-lalna pahrdohdama.  
 Klastakas finnas par to isdohd Lohrna lalna,  
 Dfirnawu-eela zimmermand Fr. Rose N 1. 2

**Slohfä** Mahja ar turkht peederrigahm ehlahm irr  
 par 400 rubl. f. pahrdohdama. Klastakas finnas  
 Plates f. drifku-nammä.

### Tai isflawetä wihna-pagrabä

Stahl-eela pee rahtuscha  
 pee  
 Robert Jaksch un beedr.  
 Ribga,

las jaw no 1844. g. pastahm,  
 teel pahrdohs par taifnu un lehtu malfu, pa  
 leelahm un masahm dalkahm, wiffadas wihna  
 fortes, tapat arri schampangeris, rumma un ih-  
 rais Englandes pohrterk. 4

### Walmeerä

teel ruhmes trubkuma deht lehti pahrdohs bi-  
 larta galbs labbakä buhschana ar wiffu las tur-  
 kht peederr. Tuwalas finnas „Hovena“ trakteeri.

**Walmeerä** Raugur muischä pee Walmearas  
 teel labbi dedfinati muhra-keegeli un  
 daktini pahrdohsi, ka arri labd pud-  
 del allus par lehtu zennu. 3

**Walmeerä** Kohlnefes pilsmuischä irr nehschti kalki dab-  
 bujami par 25 lap. f. puhra pee  
 J. Aulin.

**Walmeerä** Ittin labbas Brasljes (Bläne), las uhdeni  
 zauri nelaisch, lugga, laiwu- un sudmallu seh-  
 geles ihjä laikä jagattawo un par lehtu tregu  
 pahrdohd, Ribga, Zuhfu-eela N 28, sehgelu-  
 taistajis  
 C. C. J. Bendfeldt.

Mannä biltschu- un grahmatu drifku-nammä pee Behtera basnijas  
 warr dabbuht gauhschi smulki eeseetas

### Dseefmu grahmatas,

apseltitas par . . . . . 2 rubl. — kap.  
 ar apseltitu wahku par . . . . . 1 " 50 "  
 un neapseltitas par . . . . . 1 " — "

(las weenu dseefmu grahmatu pirt, dabbu weenu lassamu grahmatu usdewahm.)

ka arri Widsemmes un Kursemmes Spreddiku-grahmatas, Geografijas-, Neh-  
 kinu, Dseefminu- un zittas labbas Latweeschu grahmatas.

### Grust Plates.

### Mahjas-pahrdohschana.

Kahds 2 tahschu augstis nams, tuwu pee ob-  
 stas, Wentes pilsehta, leela eela, 1. kwartali ar  
 N 37a apshmehtis, irr ar peenemmamahm notai-  
 fischaham appalsch rohkas pahrdohdams, libds ar  
 bohdi, spihkerti un zittahm ehlahm. Staidratas  
 finnas dabbujamas turpat tai nammä. 1  
 rTeefas lung: Serm. Fo ege.

**Mahjas-pahrdohschana.**  
 Zren. lassitajeem par finnu, ka  
 no 15. Janwar f. g. idnahl Mas-  
 lawä trihs reifas, nebdela Wahju  
 awise:

**Mahjas-pahrdohschana.**  
 „Moskauer deutsche Zeitung“,  
 furras redatzju no 22. Janw. C. Woldemar  
 lung irr usnehmis. Awise irr ihwascha noballa  
 preelsh Baltijas leetahm; ta malfa par puf-  
 gaddu ar aiststellescham 3 rubl.; adresse:

Въ типографіи О. Рвса, на Мяс-  
 ницкой, домъ Воейкова, близъ почты  
 въ Москвѣ. 1

### Skohlas-grahmatas,

stipri eeseetas, jaunajs, ka arri bruhketas  
 teel par lehtu zennu uspirktas, bruhketas bet  
 wehl derrigas grahmatas teel prett zittahm pah-  
 mihtas jeb arri atpirktas tai jaunu un wezzu  
 grahmatu-bohdde pee 1

### N. Fluthwedel un beedr.,

Ribga, us Kalku-eelas un Bastei-bulwara stuhra,  
 pretti J. Medlich lunga Englischu magasthnet.

Mandagä, tai 23. Februari 1870 gaddä tiks Pui-  
 kules-muischä, Allojas basnijas-draudse, muischas-  
 trohgs, no muhra, ar Wahju istabahm un diwahm  
 steddeleh mairafsohlitajeem us 6 gadderim us renti  
 isdohs. Klastakas finnas Puikele dabbujamas. 1

Jaunus wifslhetakus

### tihruma- un -plawas-mehslus

(fuhdus),

to par „fosforitmilteem“ fauz,

peedahwaju zeenijameem semmlohyeem 1 muzzu  
 no 400 mahz. par 4 rubl. 50 lap. f. Par winnu  
 wehrtibu un labbumu, ka arri par rittigu bruh-  
 kescham teel drifketa pamahzschana libds dohta. 2

### Karl Kr. Schmidt.

Lee pahstamee un pee mums ilgus gaddus us  
 lauteem bruhkejami un par labbu atrasti

### skunstigi fuhdu-mehfli,

Superfosfat (Marle Badard),  
 irr dabbujami pee P. van Dyk,  
 Ribga, Sinder-eela N 10.

Sawada eemosta deht lahda brauzpama (reifas)  
 laiwu no kahdu 30 lastu leelumä ar pilnigu in-  
 wentarijumu appalsch rohkas pahrdohd. Tuwalas  
 finnas dabbu 1mä Ambaru-eela, Mindaeta mahjä  
 N 40, appalschaja tahschä. 2

### Ta jauna abdas-bohde no

Louis Bickemann,

Behwera-eela us leelshs Kalleju-eelas stuhra,  
 tuwu pee jauncem swarream,

peedahwa sawu baggatigu krahu no pastalu-bind-  
 sohlu, stipralo schweijegahru-, Amerifaneeschu  
 un Daldiwia sohlu-ahdahm, mellahs degguta-  
 jultes pa weffelahm abdahm, ka arri pa sohr-  
 schuwehm un leeleem, Hamburgu sirgahdas sohr-  
 schuwes un leelus, lungu- un dahmu-lamafschas  
 no paschu fabrikas, ta ka wiffadas prezzes preelsh  
 furpneelem par lehtu un neingejamu zennu. 1

**Amerifaneeschu superfosfat,** kar-  
 tuppelu- ka arri plawas-mehslus  
 peedahwa G. Dittmar, Ribga. 1

### Walmeerä

pee C. G. Treh irr flawees par 45 rubl. sudr.  
 pahrdohdamas. 1

**Walmeerä** Augstrohes basnijas trohgä irr ehr-  
 geles ar 6 registereem un pedali, furras  
 preelsh slohlas jeb ar masas basnijas geld, leht  
 driht pahrdohdama. 1

### Englischu aufschamu dsju-magasthne



pee fives



Ribga, Kalku-eela, netahs no rahtuscha pa labbu  
 rohlu, tad us Ahr-Rihgu eet, fur us durwim re-  
 dsams Englandes walst-fihme un diwas glah-  
 schu kastes ar prohwem, darra sinnamu, ka fch  
 magasthne irr appahdata ar pirmas fortes aufsch-  
 amee deegeem no Amerifaneeschu kohwillas (boh-  
 willas) no wiffceem nummureem un pehrwehm,  
 ka arri ar willu un willainahm dsjahm no rup-  
 jalahs libds smallako forti: tepat arri pahrdohd  
 un isihre missina wehweru kemmes. Schinni  
 paschä magasthne warr dabbuht wiffadas pehrwu-  
 jahles, ka loschenilli, anilin, fillas, salbas, mel-  
 nas, bruhnas un wiffas apteekeru prezzes libds  
 ar pamahzscham. 2

Kahds melns dselteni simehtis jaktifuns (Kop-  
 pelhund) irr nofuddis un teel lubgts, to paschu  
 prett algu nobohd leela Bruhwer-eela N 8. No  
 pirtschanas lai latris jargahs. 1



**Zekka fohma.**

I.

Semleijas zeems stahweja kahdu simtu fohu no fchoffejas; tadeht arri retti kahds reisneeks peebrauza pee zeema trakteera, ko par „Lahzi“ fauza.

Taf kahdu deenu gaddijahs, ka kofschä kareete pee zeema trakteera peeturreja; jo weens firgs bija pakawu nomettis; to tur atkal gribbeja likt peeßist. Tad nu, sinnams, wiß tur fawadali kuftejahs, ta jau tas katra weeta noteef, fur retti kahds augsts fungs peebrauz.

Darbs bija driß isdarrihts, un fweßchee weefi taißijahs atkal prohjam braukt. Sullainis neffa leetas no trakteera laukä, ko pa to starpu, kamehr firgu falla, tur bija ceneßis, un fungs pats nahza no dahrfa, fur bija pakawejees; jo trakteers nebija preefsch winna deßgan labß.

Kungs, pee wahgeem peegahjis, fullainam praffija:

„Kur manna zekka fohma?“

„Ta irr wehl eefschä us sofas, fur juhs fehdejat. Eßmu peemirßis ißnest.“

Trakteera fainneeks, kas tur flahht bija, teiza, ka winsch gribboht fohmu isnest, jo winnam effoht preeks tahdam augstam lungam pakalpohht.

Par masu brihdi winsch arri zekka fohmu isneffa. Sullainis to fanehma un apbahsa to appafsch kareetes fehdeßta. Tad fweßchee aißbrauza.

Trakteera fainneeks, putteßus no paffatas noßtattijees, greeßahs atpaffat fawä nammä, fur dauds no ta zeema laudihm bija fanahkufchi gribbedami finnaht, kas schis tahds par lungu bijis. Trakteera fainneeks arri wairaf neka neßinnaja teift, ka fweßchajß fungs laifam bußfchoht gan kahds baggats grahßs bijis, to winsch no tahß labbas dserramas naudas warroht fehßist, ko winna puiffis dabujis. To apßtprinadams winsch ar plaußtu fitta us galdu, ka wißßas glahßes noßtanneja.

No fcha trohßfna weens jauns zilweßß pamohdahß, kas tur ißtabä us benka gulleja.

„Juhs, mans draugs nu gan zeeti effeet gullejußchi,“ fainneeks fmeedamees teiza, „ka no tahdas ffreeßchanas un braußßchanas ne-effat pamohdußchees.“

„Zif ilgi tad eßmu gullejis?“ Jaunajs reisneeks waizaja.

„Wairaf nekä weenu stundu,“ fainneeks atbilbeja.

„Weenu stundu! Nu, tad man jasteidsahß! reisneeks teiza un, fawu tehrinu aißmaßfajis, meßleja fawu zekka fohmu fazzidams: „Es to few appafsch galwas eßmu palizzis un nu to wairs newarru atrast.“

„Redßeet, ko mans allus darra! Wai nau labbafß par pilßfehßtas allu? Redßeet, tur jußju zekka fohma! Ka labb' tad to wehl meßlejat?“ fainneeks fazzija pafmeedamees.

Reisneeks fohmu panehma, liffa to us fawcem

plezgeem un fißfnas aißprahßsedams fazzija: „Sohma pa fcho stundu fmaggata paliffufe nekä pirmit bija.

Saimneeks nekä wairaf neatbilbeja, tif galwu pakrattidams teiza: „Mans allus!“

II.

Reisneeks drohßcheem fohkeem gabja us preefschu.

Kas winnu ta eetoht redßeja, tas to neturreja wis par to, kas winsch bija, par mahzitaja ammata kandidatu.

No rihta pullßten trijös winsch no mahjas bija isgahjis un, peeminnetä trakteeri pußßdeenä atpußtees, atkal fpehzigeem fohkeem steidsahß mudri ween fawu zekku us preefschu.

„Schodeen tatschu wairs tur netiffchu,“ winsch pats pee fewis runnaja un fahka lehnakeem fohkeem eet. „Deewß dohd, ka riht ta weeta wehl neweenam zittam nebuhtu isdohta!“

Winsch ta runnaja pats pee fewis par aumeißtera (behrnu ffohlmeißtera) weetu, kas pee kahda grahßa bija dabujama, un pehz kurras winsch jau zaur rafsteem bija luhßßis.

Bet kad nu ta weeta neweenam netiffa isdohta, pirms pats tur nebija nogahjis un ar grahßi pafschu runnajis, tad nu arri mußßu kandidats bija to zekku us turreni usnehmis, pats grahßa preefschä par to weetu runnaht.

Lihßß fchim winsch majakäs weetas par aumeißteru bija bijis; bet kad nu tahdäs weetas eenahßßchana preefsch winna bija par fnappu, un winsch ta labß deßß par faweem wezzakeem gahdaja, tadeht ka tee pafchi fawu mafumu, ko bij eefrahjußchi par winna ffohloßchanau bija isdewufchi, tad winnam bija zitta weeta waijadßiga, fur tif dauds warretu nopelniht, lai warretu arri wezzakus usturreht.

Lai nu mußßu kandidats gan bija labbi ffohlohtß, tad tomehr tai laifä mahzitaja weetas bija gruhti dabuht, jo kandidatu bija dauds, un warbuht wehl kahdi deßmit gaddi paeetu, pirms kahdu weetu dabuhtu. Tä nu winsch dohmu pilus gabja fawu zekku us preefschu, kamehr dsirdeja usfauzam: „Apßtahjatees!“

III.

Schi balßß nahza no rohßeßßchafß farga mahjas, pee kurras kandidats bija peegahjis. Pehz ihpafßchafß iswaijazafßchanas un atbildeßchanas, un kad fawu paffi arri bija rahdijis, tam waijadßeja fawu zekka fohmu arri nowemt un preefsch pahraußßißchanaß doht.

Lai gan winsch teiza, ka tur tilfai winna dreßßes ween effoht eefschä, tomehr tas nekä nelihßßeja. Zekka fohma winnam tilfa atnemta un attaißita. Bahßß no bailehm winsch gandrißß buhtu pagibßis; jo dreßßju weeta atradda papihrus, teefas rafßtus un naudas rullu.

Bahrgi rohbeschas fargs wiinnu uslubfoja un fazzija: „Wai tabs irr jubfu drebbes?“

Edwards Weilers (tà bija schi kandidata wahrds) atwarrinajeess nopubtahs; „Tè nu ar wisseem jobdeem kahda pahrmainschana gaddijufees! Es jau tuhda manniju, ka ta nemas nau manna zetta fohma; jo schi islikfahs smaggata un sawadaka. Al, Deews, tà nu pee grabfa rahdischohs!“

„Papeesch jums waijadsehs teefas preefschâ rahditees,“ rohbeschas fargs runnaja, „laut gan pret likkumu neta ne-effat darrijufchi un tabs leetas arri nestahw appatsch tusses, kas schinni zetta fohmâ eefschâ; tomehr, tadeht ka tabs par sawahm drehbehm effat isteifufchi, jums jaet preefsch teefas un ja-istahsta, fur to fohmu dabujufchi. Tadeht nahf-see man libds us pilssehtu pee polizeijas.“

„Manna fohma irr Semleijâ pee „Lahfscha“ pahrmihtha,“ Edwards atbildeja. „Es jau tuhlt dohmaju, ka ta manna neubhs; bet fainneeks ap-leezinaja, ka ta patte effoh, ko es nolizzis. Un es steigdamees arri daudj neapfattijs; jo wiffâ trakteeri ta weeniga tiffai bija.“

„To ismelleht nau manna leeta,“ rohbeschas fargs atbildeja, „polizeijas meisters, lai tas to leetu is-schirr. Taggad nahzeet tiffai mannim libds!“

Edwards wehl gribbeja tà aistrunnatees, bet tas wijs neta nepalihdseja; tadeht winsch zeeta labbat kluffu un padewahs it meerigi sawam liktenam.

Rohbeschas fargs jahja lehneem fohtheem Edwardam libdsâs un nerunnaja neta, negribbedams wiinna dohmas jault. Tâ kluffam tee bija aishahfufchi libds pilssehtas wahrteem, fur wiinnu kluffums no waktneekem tiffa istrauzehs. Waktneeki usfmejhahs rohbeschas fargam par priechu wanginectu, ko atkal peeweddohht.

Rohbeschas fargs tè nu us Edwardu teiza: „Tas man gauscham schehl, ka man juhs taggad zeetumâ jawedd. To fohmu ar jubfu passî es tuhlt us polizeiju noneffischi, un ja jums wehl kas irr preefsch aishildinashchanahs geldigs, tad to dohdeet mannim libds.“

„Irr gan!“ Edwards ahtri atbildeja, masu grabmatinu no feschas isnemdams un tam pasuegdams. „Schinni grabmatinâ irr peerahdischanas par mannu usweshanohs un ammatu.“

Rohbeschas fargs grabmatinu fanehma. Pa tam tee arri pee zeetuma bija peenahfufchi; tè nu winsch Edwardu nodewa zeetuma fargam un fazzija us Edwardu: „Juhâ gan rihtu preefsch pulstien dewineem netifsee pee pahrlaufschanas.“

## IV.

Edwards tiffa eeweests labbi leeta istabâ, ko diwi restaini lohgi mas ween appaismoja, un fur winsch jau preefschâ zittus zeetumneekus atradda.

Ne tablu no durwihm atsehdees, winsch par scho sawu ehrmigu likteni dshittâs dohmâs eekritta. Bet tai weeta winsch ilgi newarreja palikt deht brandwihna smakkas, kas no weena peedsehrufcha zeetumneeka wiinnam nahza wirfâ. Winsch pazehlahs, gahja pee lohga un atsehдахs pee weena wezza wihra us britschtas.

To wezziti usfattijs, Edwards aismirsa sawas behdas un newarreja palikt nepraffijs, kahdas wainas deht tas wezzitis tik nejaukâ weeta nahzis.

Wezzajs, wiinnu no galwas libds kahjabm apfattijs, it lehni atbildeja: „Es nabbagoju, nabbagoju, tadeht ka nespehju pelniht, nedj zittadi few pahrtikku sagahdaht. Schinni pilssehtâ biju peerastihths; es dshwoju tohs pehdejus diwdesmit gaddus pee sawa dehta, kas bija par muishas fungu Dsholkalnâ; bet tas nu irr mirris un arri drihs pehz ta wiinna lungs nomirra. Saunajs lungs pats nenahza us muishu, bet atshutiya sawu schriweri, lai tas muishu pahrluhko. Tas man no turrenes aishsinna, tadeht ka es neta newarreju strahdaht. Nahzu scheit us pilssehtu un gribbeju, lai manni usnemem pilssehtas nabbagu nammâ; bet tadeht, ka ilgi pilssehtâ nebiju dshwojis, biju sawu teesu saudejis. Tad nu jahfu nabbagoht; es tiffu sawemts un schinni zeetumâ stary scheem peedsehrufschcem sagteem un palaschneem eebahsts.“

Tik to wezzajs beidsa runnaht, tad zeetuma durwis atwehrahs un weens mas no auguma, labbi gehrbees lungs eenahza un, us wiffahm puffedm apfattijs, Edwardu eeraudshijs pee ta peegahja un fahka ar to tà runnaht: „Ne, tas taf leeta netaisniba juhs schè zeetumâ turreht. Juhâ scheitan atweddoht redsedams tuhlt pehz jums isklaufinaju, un tad nu juhs, tà fadsirdeju, nekahdu grehku ne-effat darrijufchi, tad nahzu jums ar sawu padohmu palihgâ, jo esmu adwokats.“

„Es pateizu jums,“ Edwards atbildeja. „Es palaischohs us sawu newainibu, bet palihdsat taf arri schim wezzam wihram, kam pehz mannas fapraschanas netaisniba notiffusi.“

Edwards nu nehmahs wiffu isstahstih, ko no wezza bija dsirdejis. Adwokats pee ta reisahm plezzus ween raustija un tad Edwardu waizaja: „Bet fakkat juhs man, tà dohmajeet ar sawu leetu gallâ tift?“

„Kad taisnibu isteifschu, ka Semleijas trakteeri manna fohma pahrmihtha!“

„Tad taf tur rakstih un no fainneeka isklaufish, un tad wehl waijadsehs melleht, kam schi fohma peederreufe, un lai tas arri jubfu taisnibu warr ap-leezinahht. Pa wiffu to laiku jums schè zeetumâ jafesch. Un kad ta leeta gallâ nahs, un juhs tiffet atlaisti, tad wehl par turreshchanu zeetumâ jums ja-atlihdsina.“

(Us preefschu wehl.)



## Saldata mihlestiba.

M. J. D.—I.—g.

### I.

Taggad atkal tas laifs jau irr pee durwihm, kurrâ augstajs Keisers no mums muhsu jaunektus praffa par tehvu semmes aistahwetajeem, un dascham labbam isspeeschahs ruhktas affaras, ka no mihleem jashkirrahs. Tadeht arri, kâ jau lassitaji to sinn, katris jauneklis pee lohsehu wilkschanas wehlahs to tablako nummuri iswillt; jo neweens negribb labpraktigi saldatu deenestâ stahtees.

Franzischu dseefmineeks Alfred de Wigny saldata buhschanu apdseed tâ: „Las nabbags saldats irr tehvu semmes uppuris, jo winsch irr gattaws, katrâ brihdi preefsch tahs sawas affinis isleet.“

Lassitajeem gribbu tē par kahdu notiffumu stahstih, kas gaddijahs Franzijâ. Domrema zeema eedsihwotajeem bij behdas usnahkuschas, jo frohnam bij jadohd refruhti. Schahs behdas wischwairat grause flaishtahs feschpadsmit gaddus wezzas Sehrinas firdi; jo winnas firds mihlakajs, Franzis, stahweja arri refruhtu wezzumâ.

Franzis gan bija no wisseem zeema puischeem tas nabbagakajs, bet turpretti tas wiffudakajajs.

Domrema zeems mudscheht mudscheja tai refruhtu lohsefchanas deenâ til labb' no jauneem, kâ arri no wezzeem. Starp to leelu kauschu druhsmu arri ta mums jau pasihstama Sehrina atraddahs, kas lohsefchanas namma preefschnammâ weenâ kaktâ sehdeja un raudaja, it kâ jau winnas firds to buhtu paredsejusi, ka Franzis pirmo nummuri iswillfchoht.

Behz kahdu laiku Franzis eenahza lihds ar zitteem puischeem preefschnammâ, ne wis preezigs kâ tee, kas tablakus nummurus bij iswillkufchi, — bet isskattijahs bahls ar nokahrta galwu, un ne-eedrohschinas jahs sawas azzis us Sehrinu greest, jo winsch bihjahs sawu lihgawinu isbeedeht.

Sehrina winna bahlu waigu un noskummuschu isskattu eeraudsidama eefleedsahs no bailehm un pagihbe.

Kad Franzis winnu pagihbstam redseja, winsch steidsahs pee Sehrinas un fatwehre winnas rohlu un turreja, kamehr ta atkal kâ no sapna usmohdahs. Atmohdusees ta tuhlin ahtri waizaja: „Franzi, wai tu tuwu nummuri effi iswilzis?“ Us tahdu waizafchanu Franzis neko nespehja atbildeht, bet tikkai drebbeja wisspahr meefas kâ apsehu lappina.

Sehrina tuhli nomannija, ka Franzis effoht tuwu nummuru iswilzis un ka nu buhschoht no mihlaka jashkirrahs, to winna til kohi mihleja. Tadeht winna eefahze it schehli raudaht, un affaru straume ritteja par waigeem, kas agraki ka rohses seedeja, bet taggad no leelahm behdahm sawihtufchi un nobahlfufchi bija.

„Gepreezajees, firds mihla Sehrin,“ Franzis tai lehni ausis tshufsteja, jehfchu man gan no tewis taggad

irr jashkirrahs, bet kad es atkal mahjâs pahrnahf-schu, tad mehs tappim pee altara no Deewa kalpa saweenoti, un muhsu taggadejas behdas tad tiks par preecem pahrwehrstas; jo mihlestiba eefpehji dauds, kad winna tikkai ustizziga.“

„Franzi, wai tu man paliksi ustizzams?“

„Ja, Sehrin, es tew apwehrohs!“

Sehrina noslauzija affaras un tizzeja Frantscha swehreschanai, tadeht ka winsch tai ustizzibu swehreja, lai winna gan jau no zitteem bija dsirdejusi, ka saldata deenests isdsennoht wiffas mihlestibas dohmas un swehrestibas no prahta, tad tomehr winna tizzeja, ka Franzis winnu neaismirfischohht.

Kamehr Franzis ar Sehrinu wehl ta apkampschees stahweja, peepefchi bungu trohksnis atskanneja, par sihmi, ka wisseem refruhteem bij dohtees pee karrohga no ta tad pee swehrestibas eet, lai pehz beigtas swehreschanas warretu pee pulka tapt peedalliti un no zeema aissubtiti. Schis azzumirklis bija Sehrinai tas breefmitgafajs, jo nu bija no mihlaka jashkirrahs.

Behz beigtas swehrestibas refruhti tikka isdalliti un us prohjam eefchanu isrihkoti. Sehrina, wehl reis sawu mihlako gribbedama redseht, steidsahs us to meschinu, kas tam zekam, pa kurru jauneem saldateem jaect zekmallâ stahweja. Tē attezjeusi, pee-kuffusi buhdama atspeedahs nahzejus gaididama pee tahs paschas leepas, kurras paehnâ winna agrak, daudsreis sawu mihlu Franzis ar preeku sagaidija, bet taggad redsedama to aiseijohht, no kurra nu warbuht us wiffu muhschu bija feschirta, istezzinaja us leepas saknehm ruhktas affaras.

### II.

Prohjam eetohht Franzis bija apnehmees, Sehrinai rakstih, bet nu jau bija neddekas aistezzejufchas bes ka Franzis buhtu rakstijis.

Kad Sehrinas cenaidneezes to dabbuja sinnaht, ka Franzis sawu lihgawinu aismirfiss, tad tahs par to preezajahs un issmehja winnu.

Bet Sehrina no behdahm un bailehm raudaja; jo winna gan sinnaja, zil gruhti tas irr jaunam saldatam tablu no dsimtenes mihlakai ustizzamam palikt. Saldats farga fewi ar saweem karra eerohstcheem no cenaidneeka, bet sawu firdi winsch nespehji apfargahht. Tahs irr saldata raises.

Seema bija pagahjusi un pawaffara jau bija klahht, bet no Frantscha wehl nebij ne wehsts. Warbuht winsch par dauds tablu irr no dsimtenes wai arri wahfisch, tâ Sehrina dohmaja un ar tahdahm dohmahm kaudamees winna aisdinna no fewim schaubigo prahtu, kas winnas firdi grausa.

(Us preefschu beigums.)

## Deews gribb, lai wiffcem zilweceem tiftu palihdsehts.

J. A.

Frantschu garrigneeks, abbè de l'Épée Parihsè, nonahza kahdu deenu weenas atraitnes mahjä. Istabâ ee-eijoht winsch atradda tur diwas jaunās n eitenes weenteeſigi uſ frehſleem fehſchoht un ſchuwoht. Winnu mahte nebija mahjās. Abtas meitenes fanehma garrigneeku ar laipnigahm azzihm, bet nerunnaja ar winnu ne wahrda un noſehdaſ atkal pee ſawa darba.

Garrigneeks gribbeja mahti atpaffat ſagaidiht iſtabâ palikdams. Ar preeku winsch luhkojahs uſ abbeem uſzihtigeem un kluffeem behrneem un ſahla tohs pehdigi iſwaižahſ. Bet abbas meitenes zeeta kluffu arweenu, neſ pazehla ſawas azzis no darba uſ wiinna. Garrigneeks brihnijahs par to un dohmaja pee ſewis: „Mahte abbas behrnus ſlitti audſinajuſe, jo wiinni neproht gohdu.“ Winsch wehl reiſ waizaja, bet meitenes palikka arween kluffu.

Pehdigi mahte eenahza iſtabâ. Garrigneeks apſweizinajahs ar winnas un ſtahtija par abbu meitu kluffu zeſſchanu. „Es winnas daſchu reiſi uſrunnajs,“ winsch ſazzija, „bet winnas mannim ne-gribbeja atbildeht.“

„Al, ta nau winnu waina,“ mahte atbildeja noſklummufe, „winnas abbas irr furlmehmas peedſim-muſſas!“

Ar noſchehloſchanu garrigneeks luhkojahs taggad uſ meitenehm un waizaja mahti: „Wai tad win-nahm ne uſ kahdu wihiſi newarr palihdseht?“

Mahte ſtahtija: „Kahds garrigneeks, Waneng (Wanin) wahrda, mahzija winnas kahdu laiku, bet taggad tas irr mirris un mehs eſſam atſtahti.“

Mahte raudaja, un abbè de l'Épée gaħja proh-ſjam ar lihdszeetibu ſirdi. Bet uſ zeeta tas dohmaja weenumehr par abbaħm nelaimigahm meitenehm un kâ tahm warretu palihdseht. Pehdigi winsch apneh-mahs: „Es pats gribbu winnas taħlak mahziht!“

Winsch to darrija un luhſ — tas weizahs. Mahte preezajahs no ſirds. Bet garrigneeks dohmaja: „Deews gribb, lai wiffceem tiftu palihdsehts,“ tadeht winsch arri zittus furlmehmus ſawa mahjä uſnehma, lai teem palihdsetu. Tâ zehlahs 1760 gaddâ pirma furlmehmu ſkohlâ Parihsè zaur abbè de l'Épée. Wiſſu ſawu mantu winsch preekſch furlmehmeem iſteħreja, kohpa kâ mahte ſawus audſekaus un mahzija tohs lihds ſa-wam gallam. 1789 gadda 23. Dezember winsch mirra, apraudahſ no dauds, dauds furlmehmajeem un winnu wezakeem.

### Wisluhgſchana.

Suworows cepaſinnahs ar admirata Krufeſ mahſu, furraſ wiħs uſ wiſſu ſawu dſiħwes laiku bija

par matroħſi noſtrahpehts. Suworows goħdaja ſcho ſeewiſſchu un ſazzija, kad us Pohkeem rei-ſoja: „Peeluhdſi Deemu, un Winsch tew paklau-ſihs.“ Kad Suworows Warſchawu bija eenehmiſ, tad winsch rakſtija us Peħterburgu: „Es ſinnu, ka Keiſerene manni apdahwinahs. Preekſch man-niſ huhtu miħtaka apdahwinahſchana, ka Walrands (Walrands bija Krufeſ mahſas wiħs) tiftu apſcheh-lohts.“ Wiinna luhgſchana tiħka iſdarrita.

### 4 un 3 irr 7.

„Wai mehs tſchetri wiħri ween tad to brandwiħnu apdſehruſchi, kaſ man tē ja-aizmaħſa?“ kahds dſeh-rejs ſazzija. „Tas newarr huht!“

Krohdsſineeks atbildeja ſmeedams: „Miħtajs, juħs peemirſtat, ka triħs pagaldi.“

### Stahſtiſch.

Sauna meita, kaſ labpraht wiſſur lihds runnaja, bija dſirdejuſe ka mahzitalahs tautas wiſewairaf ſeepju iſbruhkejoht. Wiinna mehdsja nu ſtahtihſt, ka winnai preekſch muttes maſgaſchanaſ iħ neddeħas puſſ-mahrzinu ſeepju waijagoht. — „Tas naw nekahds brihnumſ!“ ohtra teiza erriģi, „winnai jaw tapeħz tiħ dauds ĵamaſgajahs, ka ſawu deggunu wiſſur baħſch.“ J. A.

### Wadoħmi.

Kaſ tiħ ſtrahda, laimē teef,  
Slintums dſiħwu kappâ leef.

Meers huħs Lew, ja Tu eenaidneekam peedoħſi,  
Bet winniſch Lawſ, ja ſewim peedoht newarri.

### Wſfluddinaſchana.

Wiſſahm maſſelitehm, kâ arri wiſſahm zittahm meite-nehm tiħ labb' uſ ſemnehm, kâ pilſſeħtâ, darra ſinnamu, ka eſmu iſgudrojuſe taħdas brilleſ, ar furrahm it ihpaſchi tanniſ gaddſ no 17 lihds 21 wai 22 bruhtganeem, ĵa tee nahſ, wiħſi ĵaſtataħs un ne wiſ pahri wai gluſchi garram. Sawu prezzi pahrdohdu tai paſchâ bohde, kur tee jaunās mohdeſ maſħini, ar kurreeħm taħdi, kaſ paſchi newarr atjeħgt, ĵiħ augſtu winneem deggunſ ĵaneſ, ſa-wus deggunuſ tiħ augſtu warr uſſfruhweht, ĵiħ tiħ ween gribb, kâ arri tai kantohri, kur bruhtganuſ ar melneem, balteem, ſarkaneem un firmeem, ir tiħri beſ matteem pahrdohd ittin leħti un kauj beſ maħſas apſlattihſt. Scho augſti flaweħamu prezzi wiſſahm un katrai ĵauneklei, kaſ wehl tai zerribâ „tiħt iſprezzeta“ peedahwa no wiſſaſ ſirds  
Wilhelmine Weħerribin,  
wiſſu ſeewiſſchu eltermanne.

Atbildeħams redakteħrs A. Leitān.

No Zensures atweħleħtē.

Wiħgâ, 13. Februar 1870.

Triħkeħts un dabbuħams pee biſſon- un graħmatu-driħketaja Ernſt Plateſ, Wiħgâ pee Peħtera-baſniħas.